

Aan de gemeenteraad
cc college van B en W
cc pers

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

DATUM 24 mei 2022
ZAAKNUMMER 1138456
BEHANDELD DOOR Arnold Huisman
TELEFOON (035) 629 2026
UW KENMERK
BIJLAGEN 3
BETREFT Bestuursovereenkomst Groene Hart

Geachte raads- en commissieleden,

In deze brief informeren wij u over het feit dat wij 19 mei de bestuursovereenkomst Groene Hart hebben ondertekend. Deze overeenkomst geeft met steun van de Rijksoverheid een extra impuls op de gezamenlijke uitvoering van de verschillende grote transitieopgaven in het Groene Hart. Het buitengebied ten westen van de bebouwde kom van de Hilversumse Meent en de Hilversumse Meentweg en het gehele buitengebied ten zuiden van de bebouwde kom van Hilversum en ten oosten van de A27 liggen in Groene Hart.

Gezamenlijk werken rijk, provincies, gemeenten en waterschappen aan de ontwikkeling van een mooi, vitaal, duurzaam en waardevol landschap. Kennis, opgaven, middelen en bestuurlijke inzet bundelen draagt bij aan het realiseren van de beste resultaten voor het gebied als geheel waar ondernemers, inwoners, gebruikers en de natuur de vruchten van plukken.

NOVI-gebied

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de langetermijnvisie op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in Nederland. Met extra impuls en steun van het rijk werken de verschillende overheden in NOVI-gebieden toe naar de gezamenlijke uitvoering van de verschillende grote transitieopgaven zoals wonen, energie, klimaat, landbouw, natuur en bodemdaling. Het Groene Hart is zo'n NOVI-gebied. Het Bestuurlijk Platform Groene Hart heeft het voortouw genomen om een bestuursovereenkomst op te stellen voor het gehele Groene Hart. Op 19 mei 2022 bekrachtigden veel van de overheidsorganisaties in het Groene Hart de bestuursovereenkomst en gaven aan samen te willen werken als partners aan de kernopgaven in het Groene Hart (zie bijlage 1 en 2).

Bestuurlijk Platform Groene Hart

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart, met daarin de verantwoordelijke overheden (waterschappen, provincies, gemeenten en rijk), voelt zich verantwoordelijk voor de toekomst van het Groene Hart als geheel en is een logisch aanspreekpunt voor het NOVI gebied Groene Hart. Hilversum is ook deelnemer van dit platform.

Aan de slag

Nu de bestuursovereenkomst is ondertekend kan verder gewerkt worden aan de uitvoering ervan. In bijlage 3 is nader uitgelegd wat langs welke routes de aanpak is opgebouwd.

Samenwerken als één overheid

Een belangrijk uitgangspunt van de bestuursovereenkomst is dat overheden horizontaal gaan samenwerken als één overheid. Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen werken gezamenlijk de gebiedsdoelen voor het Groene Hart uit voor de verschillende transitieopgaven. (Inter)nationale doelen worden vertaald naar wat dit voor de schaal van het Groene Hart betekent. Lopende of nog op te starten gebiedsprocessen betrekken deze kennis bij de uitwerking van hun integrale opgaven.

Samenwerken als één overheid betekent ook dat schuulpunten op inhoud, proces of samenwerking binnen de opgaven in openheid worden besproken. De partijen bekrachtigden met de ondertekening dat ze zich willen inzetten op het verbeteren, versnellen en innoveren van de samenwerking, de inhoud en de benodigde instrumenten. Er wordt een Regionale Investeringsagenda opgesteld voor het gezamenlijk organiseren van de noodzakelijke middelen voor de gewenste ontwikkelingen in het gebied. De Groene Hart samenwerking dient als voorportaal voor besluitvorming in de eigen organisatie over (boven)regionale en complexe opgaven.

Bestuursovereenkomst Groene Hart

De bestuursovereenkomst is het sluitstuk van de voorbereidende fase en het begin richting concrete uitvoering. De werkgroepen die in de brochure (zie bijlage 3) staan benoemd, zijn aan de slag en het Bestuurlijk Platform Groene Hart heeft de eerste opgaven geadopteerd rondom de verkenning van een grondbank voor de Regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en realisatiekracht rijk-regio rondom de opgave Nieuwkoop.

Gemeenten en andere overheden worden van harte uitgenodigd om gebiedsopgaven waar complexe vraagstukken spelen in te dienen zodat ook hier extra bestuurlijke en operationele inzet op kan worden georganiseerd. Daarnaast gaan we actief op zoek naar gebiedsopgaven om de opgavepuzzels op Groene Hart niveau te kunnen leggen.

Webinar NOVI-gebied Groene Hart

Medio juni organiseert het coördinatiebureau Groene Hart een webinar voor (nieuwe) bestuurders, raads- en statenleden en algemeen besturen. Naast een toelichting op het NOVI-gebied Groene Hart wordt ook ingegaan op het wenkend perspectief voor het Groene Hart, de uitvoeringsfase en is er de gelegenheid tot het stellen van vragen hierover. De uitnodiging hiervoor volgt binnenkort.

Save the date! Groene Hart evenement

Op 23 september aanstaande vindt het Groene Hart evenement plaats voor gemeenteraadsleden, statenleden, algemeen bestuursleden van de waterschappen en andere bestuurders.

Dit jaarlijkse trefpunt heeft de aard van een festival vol inspirerende projecten, producten en belevenissen voor en door het Groene Hart. Het bruist en het is dan ook niet voor niets aangewezen als uniek NOVI-gebied.

De uitnodiging hiervoor volgt binnenkort. Wilt u zelf wat delen, doen of heeft u suggesties voor het programma dan kunt u contact opnemen met cb@bestuurlijkplatformgroenehart.nl.

Informereren Gemeenteraad

Nu de bestuursovereenkomst is getekend volgt de uitvoering ervan. Wij zullen u op de hoogte houden van de voortgang in het proces van het NOVI-gebied Groene Hart.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Persbericht

BESTUURSOVEREENKOMST GROENE HART GETEKEND

Start intensivering samenwerking

Vandaag, 19 mei 2022, ondertekende de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening Hugo de Jonge en veertig overheidspartijen de bestuursovereenkomst 't Groene Hart. Hiermee is 't Groene Hart het eerste NOVEX-gebied met een gezamenlijke opgesteld ontwikkelperspectief en samenwerkingsafspraken. In zogenaamde NOVEX-gebieden komen zoveel ruimtelijke opgaven samen dat ingrijpende herinrichting nodig is. Dit lukt alleen als overheidspartijen meerjarig de handen ineenslaan. De overeenkomst vormt de basis voor de ontwikkeling van het gebied, inclusief gezamenlijke uitvoeringsafspraken en investeringsbesluiten.

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart, waarin de verantwoordelijke overheden in vertegenwoordigd zijn, heeft het initiatief genomen om een Bestuursovereenkomst Groene Hart op te stellen. Met het ondertekenen van deze overeenkomst committeren overheidspartijen in het Groene Hart aan de kernopgaven in het Groene Hart: het stabiliseren van veenbodems en het robuust inrichten van het watersysteem waarbij het landschap van het Groene Hart herkenbaar blijft en waar kwaliteit aan toegevoegd is. Uitgangspunt is dat alle ruimtelijke functies (wonen, werken, recreëren, energieopwekking) ontwikkeld kunnen worden mits dit passend is bij het bodem- en watersysteem van het Groene Hart en het de herkenbaarheid van het Groene Hart versterkt. Nagenoeg alle overheidspartijen in het Groene Hart hebben de overeenkomst ondertekend.

Samenwerking

't Groene Hart staat voor grote opgaven. Er moet ruimte gevonden worden voor woningbouw, economische bedrijvigheid en opwek van schone energie. En dat in een gebied dat zich kenmerkt door bodemdaling en waar de landbouw en natuur onder druk staan door de CO₂ uitstoot.

Meer dan over de kernopgaven zegt de bestuursovereenkomst veel over hoe vier overheidspartijen samenwerken om makkelijker en sneller tot besluitvorming te komen. Met de bestuursovereenkomst is de vrijblijvendheid van de samenwerking in het Groene Hart verleden tijd. Het Bestuurlijk Platform Groene Hart is dan de plek om de samenwerking in het Groene Hart en de voortgang te bespreken en te volgen.

NOVI/ NOVEX

Bij de ontwikkeling van het gebied worden de principes uit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) toegepast. In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is uiteengezet hoe alle belangen worden gewogen, en hoe die allemaal in ons land ingepast kunnen worden. Daarbij gelden drie principes: het voortbouwen op de identiteit van een gebied en het combineren van functies zodat we schaarse ruimte optimaal benutten en kosten besparen. We willen de opgaven waar we voor staan nu aanpakken en niet afschuiven op generaties na ons of op andere gebieden.

De inzichten uit de gebiedsopgaven geven invulling aan de uitvoeringsagenda. Daaraan gekoppeld kunnen investeringsbesluiten genomen worden die worden uitgewerkt in een Regionale Investeringsagenda (RIA). Hiermee past de overeenkomst mooi bij de zeer recent verschenen Ruimtelijke Ordening brief van de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening over de Nationale Woon- en Bouwagenda en de acht programma's op volkshuisvesting en ruimtelijke ordening.

Het coördinatiebureau is de werkorganisatie van het Bestuurlijke Platform Groene Hart. Het Platform Groene Hart werkt samen met ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden aan een mooi en vitaal Groene Hart. Kijk ook eens op www.stuurgroepgroenehart.nl

Pr-contactpersonen via mail te bereiken: cb@bestuurlijkplatformgroenehart.nl of telefonisch:

Anneke van Duijn-Otto: 06 52769758

Patricia Braaksma: 06 388 25322

Bestuursovereenkomst NOVI gebied Groene Hart

Met deze bestuursovereenkomst willen de ondertekenaars recht doen aan de identiteit van het Groene Hart, de mensen die zich ermee verbonden voelen en de bestuurlijke samenwerking in het gebied. De bestuursovereenkomst is bedoeld om meer samen te werken, richting te geven en te inspireren. En bevat afspraken om op terug te vallen, als we elkaar in de dagelijkse hectiek dreigen kwijt te raken. Afspraken die ervoor zorgen dat de som meer is dan de delen. Afspraken om 'thuis' te laten lezen, zodat onze achterban weet waaraan wij als ondertekenaars ons willen verbinden. De bestuursovereenkomst is bedoeld om regionaal werken te faciliteren. Mochten de afspraken in de overeenkomst niet tot oplossingen leiden, dan hebben wij de bestuurlijke verhoudingen binnen het Huis van Thorbecke om op terug te vallen.

Uitgangspunten:

Algemeen

- De voorliggende bestuursovereenkomst is zelfbindend, elke ondertekenende partij committeert zich aan de afspraken en de werkwijze die zich kenmerkt door op overeenstemming gericht overleg.
- De ondertekenende partijen worden aangeduid met Partijen of wij. Het is mogelijk om na de inwerkingtreding aan te sluiten bij deze overeenkomst.
- De Partijen werken opgaven gestuurd en gebiedsgericht en zoeken daarbij actief samenwerking met betrokken maatschappelijke partners.
- Deze bestuursovereenkomst is een nadere uitwerking van de samenwerkingsafspraken in het kader van de Nationale Omgevingsvisie voor het NOVI-gebied Groene Hart. De overeenkomst kan op termijn worden aangevuld met een nadere inhoudelijke uitwerking van de afspraken.
- Deze bestuursovereenkomst is zes jaar geldig van het moment van ondertekening (begin 2022). Deze periode geeft borging en continuïteit. Na twee jaar wordt de bestuursovereenkomst geëvalueerd en zo nodig herzien.
- De afspraken gaan over:
 1. de ruimtelijke opgaven in het Groene Hart en
 2. de wijze waarop wij samen werken aan de ruimtelijke opgaven.

1. Ruimtelijke afspraken

Urgentie (het hart van Holland onder zeeniveau)

- Nederlanders hebben te maken met grote veranderingen. Klimaatverandering en verlies aan biodiversiteit zijn grote opgaven. De impact van deze veranderingen is groot, ook op het grondgebied van het Groene Hart. De betrokken overheden willen, naast het realiseren van de internationale klimaat- en biodiversiteitsdoelen, de groene identiteit en het zelfstandig woon-werk en leefgebied van het Groene Hart vernieuwen en versterken. De vier overheidslagen vinden het daarom van groot belang om gezamenlijk te werken aan een toekomstbestendig Groene Hart.

*Het Bestuurlijk Platform Groene Hart is een bestendige samenwerking tussen de drie Groene Hart provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), de betreffende waterschappen (Rijnland, De Stichtse Rijnlanden, Amstel, Gooi en Vecht, Schieland en de Krimpenerwaard en Rivierenland) en de Groene Hart gemeenten

- Uit eerdere studies en beleidsdocumenten zijn drie essentiële gebiedseigenschappen van het Groene Hart benoemd. Dit zijn: de bodemgesteldheid, het watersysteem en de landschappelijke kwaliteit, die randvoorwaardelijk zijn voor ruimtelijke opgaven. De drie gebiedseigenschappen zijn niet statisch maar hebben ieder een eigen ontwikkelrichting:
 - Het stabiliseren van veenbodems (remmen bodemdaling, reduceren CO2 uitstoot, verzilting voorkomen);
 - Het robuust inrichten van het watersysteem, zodat dit de veenbodems optimaal kan bedienen;
 - Het door ontwikkelen van waardevolle gebiedskenmerken, zodat het karakter van het Groene Hart herkenbaar blijft.
- De Partijen erkennen de drie gebiedseigenschappen en stellen deze en de ontwikkelrichting die zij nodig hebben centraal bij het ontwikkelen van ruimtelijke opgaven in het Groene Hart. De vitaliteit van de landbouw en meer algemeen de kwaliteit van de leefomgeving in het landelijk gebied staan onder druk. Er ligt een meervoudige problematiek van stikstofdepositie, uitstoot van broeikasgassen, watertekorten, biodiversiteitsverlies, bodemdaling, tekortschietende waterkwaliteit en verzilting. Om deze reden is het Groene Hart tevens opgenomen als voorbeeld gebied in het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) dat zich richt op een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied. Hoewel de landbouwtransitie een belangrijke rol speelt in het Groene Hart worden alle ruimtelijke opgaven integraal meegenomen; denk aan woningbouw, bedrijfsterreinen, mobiliteit, energietransitie, natuurontwikkeling en recreatieve voorzieningen. Wij spreken af om waar nodig integraal, grensoverschrijdend, gebiedsgericht en opgaven-gestuurd te werken.

Ontwikkelingsgericht (niet de vraag of het Groene Hart verandert maar hoe)

- De Partijen creëren ruimte, zowel fysiek als mentaal en instrumenteel, voor de grote opgaven zoals het tegengaan van bodemdaling, het ontwikkelen van een robuust watersysteem, de transitieopgave richting toekomstbestendige duurzame landbouw (waaronder kringlooplandbouw), het verbeteren van de natuurwaarde, de transitie naar duurzame energie en het bevorderen van een gezonde leefomgeving/wonen. Hierbij wordt zorgvuldig gekeken naar ruimtelijke kwaliteiten uit het verleden en heden om deze door te ontwikkelen in het Groene Hart.
- De Partijen werken op verschillende schaalniveaus. Wij bezien het gehele Groene Hart, wij onderscheiden deelgebieden binnen het Groene Hart en zoomen in tot polderniveau of vergelijkbaar schaalniveau. Wij zoeken daarbij nieuwe oplossingsrichtingen door de ruimtelijke schalen heen (de taart vergroten)
- Om ruimtelijke keuzen voor de korte termijn te kunnen maken, ontwikkelen wij gezamenlijk lange termijnperspectieven voor de bovengenoemde drie gebiedseigenschappen. Door te weten welke lange termijn ontwikkeling wenselijk zijn, voorkomen wij lock-ins. Voor de lange termijnperspectieven maken wij zoveel mogelijk gebruik van bestaand materiaal. Wij hanteren de drie afwegingsprincipes uit de NOVI:
 - Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies
 - Kenmerken en identiteit van een (deel)gebied staan centraal
 - Afwentelen wordt voorkomen,

en werken deze drie gebiedsgericht uit

- Wij realiseren ons dat de drie gebiedseigenschappen strijdig kunnen zijn (bijvoorbeeld bodemdaling remmen versus kenmerkendheid van het gebied). Wij spreken daarom af dat wij optredende dilemma's met elkaar bespreken en voor het omgaan met dilemma's een voorkeursvolgorde voor ontwikkelingen in het Groene Hart uitwerken. Deze uitwerking zien wij als een nadere invulling van de NOVI-voorkeursvolgordes.
- Gezamenlijk werken wij een set aan doelen voor het Groene Hart uit. Bij gebiedsontwikkelingen beschrijven wij aan welke doelen voor het Groene Hart de gebiedsontwikkelingen bijgedragen.

2. Samenwerk afspraken

Wat doen wij al en gaan wij mee verder

- De Groene Hart samenwerking bestaat al decennia: agenderen, informeren en inspireren typeren de samenwerking. Deze samenwerking wordt voortgezet en geïntensiveerd.
- Onderzoek en kennisontwikkeling op het schaalniveau van het Groene Hart is de afgelopen jaren uitgezet en wordt gecontinueerd c.q. aangevuld. Denk aan het ontwerpend onderzoek bodem, water, landgebruik, energietransitie en de biografie Groene Hart.
- Verstedelijkingsstrategieën, de Regiodeal Groene Hart en Regionale Veenweidestrategieën zijn lopende trajecten. Deze en andere lopende trajecten functioneren eigenstandig en worden niet overgedaan of overgenomen. We werken eraan om de trajecten beter te verbinden.
- Door de werkwijze van samenwerken, kennisontwikkelen en verbinden kunnen we opties in beeld te brengen, samenhang zichtbaar te maken en kennis over landschap-inclusieve perspectieven samen te brengen. Op deze manier maken wij producten die een richtinggevende rol in bestuurlijke processen kunnen krijgen, als ware het een buitenboordmotor, gebruikmakend van bottom-up kennis uit (lopende) gebiedsprocessen.

Meerwaarde Bestuursovereenkomst Groene Hart,

- Het Bestuurlijk Platform Groene Hart voelt zich verantwoordelijk voor de toekomst van het Groene Hart als geheel. In het Bestuurlijke Platform Groene Hart zijn de verantwoordelijke overheden (waterschappen, provincies, gemeenten en rijk) vertegenwoordigd, hier kunnen onderstaande afspraken besproken en geconcretiseerd worden.
- De Partijen gaan uit van open processen waarin wij relevante informatie met alle partners tijdig delen. Dit betekent dat wij voornemens tot ruimtelijke ontwikkelingen in het Groene Hart in een vroegtijdig stadium met elkaar delen. Wij werken uit op welk detailniveau wij informatie delen en hoe wij de informatie ontsluiten. Daarmee bieden wij elkaar de gelegenheid om de integraliteit van de ontwikkelingen te versterken en voorkomen wij dat wij elkaar verrassen.
- Wij zetten ons maximaal in om gezamenlijk tot keuzen voor lastige, (deelgebied overstijgende) opgaven te komen. De gezamenlijke gekozen richting die wij in het Bestuurlijk Platform Groene Hart toelichten en presenteren, leggen wij als voorkeursoptie neer in ons

eigen bestuurlijk gremium (algemene vergadering, gemeenteraad, staten of TK). Dit in de overtuiging dat dit de voordeligste/beste keus is voor het Groene Hart of een deelgebied hiervan. Ook de hier afgesproken werkwijze delen wij met ons eigen bestuurlijk gremium, zodat wij de werkwijze optimaal kunnen benutten en ons 'thuisfront' niet verrassen.

- Wij spreken af dat, als er verschillen van inzicht ontstaan, wij zo snel mogelijk het gesprek aan gaan. Mocht een deelnemend democratisch orgaan niet kunnen instemmen met de voorgestelde keuze, dan geeft dit orgaan dit aan voorzien van argumenten (comply or explain).
- Als er een belangenconflict ontstaat wordt de voorkeursvolgorde gehanteerd dan wel teruggevalen op de vastgelegde rollen en verantwoordelijkheden.

Een nieuwe werkwijze

- Wij erkennen dat alle overheidslagen noodzakelijk zijn om de inhoudelijk afspraken te doen slagen. Wij werken samen op basis van gelijkwaardigheid en partnerschap.
- Wij werken samen aan het ontwikkelen van een nieuwe werkwijze – een werkwijze die bijdraagt aan het realiseren van de gestelde opgaven en die recht doet aan ieders verantwoordelijkheid.
- Vanuit de gevoelde verantwoordelijkheid voor het gehele Groene Hart denken wij allemaal mee over de ontwikkeling van het Groene Hart als geheel, ook als het niet ons eigen grondgebied betreft. Wij stellen immers de opgave centraal. Deze opgave kan de formele grondgebieden ontstijgen.
- Betrokkenheid van alle bestuurslagen vraagt om inbreng van eigen initiatieven. Wij zijn bereid om initiatieven op verschillende schaalniveaus te bespreken en zo nodig aan te passen.
- Wij spreken elkaar rechtstreeks aan op prestaties, het nakomen van thematische afspraken en de afspraken in deze bestuursovereenkomst.
- Met het ondertekenen van deze bestuursovereenkomst spreken we commitment naar elkaar uit. We gaan elkaar helpen en ondersteunen. Verschillen tussen gebieden kunnen tot verschillende keuzes leiden. Het is belangrijk om daar het partnerschap op te zoeken en elkaars verschillen te respecteren.
- De vier overheidslagen in het Groene Hart werken vanuit de één overheidsgedachten. Partijen buiten de overheid mogen verwachten dat de overheden eenduidige opvattingen hebben over de wenselijke ontwikkelingen voor het Groene Hart en als partners gezamenlijk aan het realiseren van de wenselijke ontwikkelingen te werken. Wij dragen geen bevoegdheden over. Iedere overheid functioneert vanuit de eigen rol en taakopvatting.

Van overleg naar realisatie

- Wij spreken af dat wij een verdere uitwerking maken van passend instrumentarium om; gebiedsgericht, integraal, innovatief en gericht op co-creatie ontwikkelingen te kunnen realiseren. De Regionale Investeringsagenda (RIA) maakt hier integraal onderdeel van uit.
- Wij maken nadere afspraken over experimenteerruimte om bevindingen in de gebiedsprocessen te kunnen doorgronden en te komen tot versnelling en/of verbetering. De mogelijkheden van gebundelde financiering behoort hiertoe.
- Per concrete gebiedsgerichte opgave vormen wij als bestuurlijke én maatschappelijke partijen een passende coalitie.

- Vanuit gezamenlijk overzicht over deze gebied-specifieke opgaven organiseren wij op de juiste bestuurlijke schaal het maken van passende politiek-bestuurlijke afwegingen over kwesties en keuzes die het gebied overstijgen.

Partijen

1. De Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de Minister(s) van
2. De Provincie Zuid-Holland, te dezen vertegenwoordigd door gedeputeerde ..., de Provincie Utrecht, te dezen vertegenwoordigd door gedeputeerde..., de Provincie Noord-Holland, te dezen vertegenwoordigd door gedeputeerde ...
3. Waterschap X, te dezen vertegenwoordigd door ..., Waterschap Y, te dezen vertegenwoordigd, etc.
4. Gemeenten X,

Ten slotte

Direct na ondertekening treedt de bestuursovereenkomst in werking.

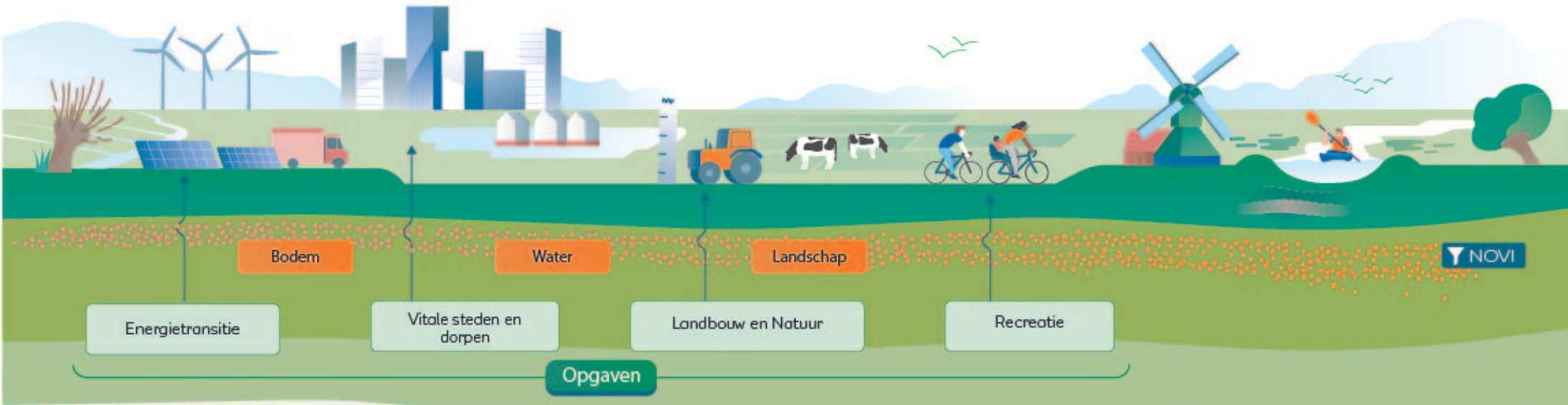
Deze overeenkomst betreft een intentie; zonder juridische afdwingbaarheid.

Bestuursovereenkomst Groene Hart

NOVI
gebied

Toekomstbestendig
Groene Hart met oog
voor kwaliteit

Bestuurlijke samenwerking Groene Hart

Rijk

Provincies

Bestuurlijk Platform
Groene Hart

Waterschappen

Gemeenten

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart

Het Groene Hart is een groot gebied in het westen van Nederland dat over veel bestuurlijke grenzen heen loopt. Daarom is er al meer dan 20 jaar een Groene Hart samenwerking.

De afgelopen jaren komen bestuurders in het Groene Hart samen in het Bestuurlijk Platform Groene Hart. Hierin zijn de overheden, waterschappen, provincies, gemeenten en rijk vertegenwoordigd.

Samen voelen zij zich verantwoordelijk voor de **toekomst** van het Groene Hart en de ontwikkeling van een vitaal, duurzaam en waardevol landschap voor en met bewoners, ondernemers en bezoekers van het Groene Hart.

NOVI gebied

In februari 2021 is het Groene Hart benoemd als NOVI-gebied. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de langetermijnvisie op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in Nederland. Gebieden met complexe opgaven zijn benoemd tot NOVI-gebieden.

Met extra impuls en steun van het Rijk werken de verschillende overheden in NOVI-gebieden toe naar de gezamenlijke uitvoering van de verschillende grote transitieopgaven.

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart is vanwege de vertegenwoordiging van alle vier de overheidslagen het **aanspreekpunt** voor het NOVI gebied Groene Hart. Zij agenderen, verbinden en zijn aanjagers in het ontwikkelen en realiseren van een lange termijn visie.

Een eerste uitwerking van de werkwijze waarop de verschillende overheidslagen grote opgaven in Het Groene Hart gaan aanpakken is de bestuursovereenkomst Groene Hart. Alle overheidspartijen in of betrokken bij het Groene Hart zijn gevraagd om de bestuursovereenkomst Groene Hart te ondertekenen.

De ondertekenaars bekrachtigden op 19 mei 2022 welke opgaven het Groene Hart voor staat en de werkwijze waarop de verschillende overheidslagen de opgaven gaan aanpakken.

*"In 2050
is het zoekgeraakte evenwicht
tussen water en bodemsysteem hersteld
en is er landschappelijke kwaliteit
toegevoegd."*

Een uniek landschap, waard om te ontwikkelen

Het Groene Hart is een gebied waar gewoon, gewerkt en geleefd wordt. Het landschap divers, de openheid en karakter vormen een belangrijk en uniek contrast met de grote steden er omheen. Het Groene Hart heeft zich door de eeuwen heen altijd aangepast aan de (landbouw) economische en maatschappelijke trends.

Gezien het klimaat en de (inter) nationale verplichtingen op gebied van biodiversiteit en waterkwaliteit zal het Groene Hart zich wederom gaan aanpassen. Dit betekent dat het bodem- en watersysteem, de biodiversiteit en de kwaliteit van het landschap leidend worden voor ruimtelijke functies.

Om het unieke landschap herkenbaar te houden en (inter) nationale ambities te realiseren is het noodzakelijk om op het schaalniveau van het Groene Hart de vertaalslag te maken naar lokale en regionale toegevoegde waarde.

Werkwijze

Om de brug te slaan tussen (inter) nationale doelen die bereikt moeten worden en regionale en lokale identiteit en realisatie kracht, werken we in het NOVI-gebied Groene Hart langs drie lijnen: kennis, samenwerking en instrumenten (inclusief middelen).

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart neemt hier de rol van aanjager in. Hierbij is het uitgangspunt:

- geen overname van projecten of trajecten en
- bestuurlijke drukte wordt voorkomen.

Het Bestuurlijk Platform initieert kennis op lange termijn en voor het gehele Groene Hart. Het is de plek waar de vier overheidslagen elkaar treffen en knelpunten maar ook successen, zowel in de samenwerking met elkaar als in het ontwikkelen van instrumenten, besproken kunnen worden.

"Wij realiseren grote opgaven door processen te verbeteren, versnellen en innoveren"

Kennis

Het water- en bodemsysteem op orde krijgen is de kernopgave. Er is nog kennis nodig van het bodem en watersysteem. Met het **ontwerpend onderzoek** Bodem, Water, Landgebruik (2019) is er gestart met kennisontwikkeling en het bieden van komende handelingsperspectief.

Komende jaren is er meer kennis nodig over hoe optimaal waterbeheer er in de toekomst met klimaatverandering uitziet.

Andere opgaven worden verbonden met het water- en bodemsysteem. Binnen de bestuurlijke afspraken van het NOVI-gebied Groene Hart werken we in thematische werkgroepen aan lange termijnperspectieven voor 'vitale steden en dorpen', 'energietransitie', 'duurzame landbouw en natuurontwikkeling' en 'recreatie'. De kennis uit deze werkgroepen verankeren we in de lopende en op te starten gebiedsprocessen.

Samenwerking

In het NOVI-gebied Groene Hart werken we samen als één overheid, op basis van gelijkwaardigheid.

Wij gaan uit van open processen waarin wij relevante informatie met alle partners tijdig delen zodat we de integraliteit van de ontwikkelingen samen kunnen versterken, van elkaar leren en voorkomen wij dat wij elkaar verrassen.

Wij zetten ons maximaal in om gezamenlijk tot keuzen voor lastige, (deelgebied overstijgende) opgaven te komen.

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart is een voorportaal voor het eigen bestuurlijk gremium.

Instrumenten & middelen

Gebiedsprocessen lopen nu vaak vast door de beperkingen van grond- en bestemmingsbeleid en de beschikbaarheid van middelen. Dit zetten we op de NOVI-agenda.

We maken een regionale investeringsagenda en werken samen met de maatschappelijk partners aan het realiseren (verbeteren, versnellen en innoveren), leren (proces, kennis en netwerk) en initiëren (nieuwe kennis, instrumenten en verbindingen) van de benodigde transitie in het Groene Hart.

Dit doen we opgaven gestuurd en gebiedsgericht en we hanteren daarbij de drie afwegingsprincipes uit de NOVI:

- meervoudig ruimtegebruik;
- kenmerken en identiteit van een (deel)gebied staan centraal;
- afwentelen wordt voorkomen.

Het Bestuurlijk Platform

Samenwerken als één overheid, op basis van gelijkwaardigheid.

Meedoen?

Ook uw gemeente (of andere overheden) ondertekende de overeenkomst of wellicht bent u van plan dit nog te doen.

De komende periode werken we aan de verdere concretisering van de verschillende onderzoeken, projecten en regionale investeringsagenda. De eerste projecten met leerpunten en dilemma's zijn in het vizier om te bespreken op de bestuurstafel.

Heeft u vragen of wilt een project of initiatief indienen neem dan contact met ons op

cb@bestuurlijkplatformgroenehart.nl